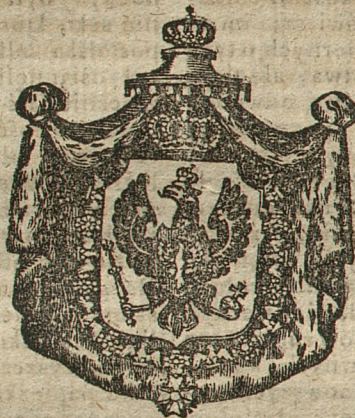

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornéy *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: Assessor *Raabski.*

N° 42. — W Sobotę dnia 27. Maja 1826.

Wiadomości krajowe.

Z Poznania dnia 27. Maja.

JW. Baumann, Prezes Naczelný Wgo Xięstwa Poznańskiego, w tych dniach, a JW. Schoenermark, Prezes Naywyższego Sądu Appellacyjnego, dziś do Karlsbadu wyjechał.

Z Berlina dnia 23. Maja.

N. Król raczył Starszemu ziemstwa Schweinitz w Klein-Krichen, dać order Joannitów, Radzcy Ziemiańsk. Powiatu Wiedenbrück w Obwodzie Regencyinym Monasterskim, Trzebiatowskiemu, order Orła czerwonego 3ciéy klasy, a mieszkańcowi Musze w Hochkretszam w Powiecie Głupczyckim, powszechną ozdobę honorową 2giéy klasy.

Cesarsko-Rossyiski Strzelec polowy, Porucznik Dobrowolski, przejechał tędy goncem z Bruzelli do Petersburga.

Wiadomości zagraniczne.

Włochy.

Dnia 11. Maia.

Z Rzymu dnia 5. Maja.

Wczoray ogłoszono tu urzędownie następującą odezwę: List apostolski Jego Świątobliwości Leona XII, potępiający sekty tajemne. Leon, Biskup, sługa sług bożych na wieczną pamiątkę, ogłasza co następuje: „Im większe są nieszczęścia, nagabujące tródę Chrystusa, Boga i Zbawiciela naszego, tém większą powinna być troskliwość Biskupów rzymskich o ich odwrócenie, gdy im w osobie Piotra S., Xiążęcia Apostołów, władza i powołanie do opiekowania się nią, jest nadana. W saméy rzeczy, im to przystoi, gdy piastują naywyższy urząd kościoła, zdaleka odkrywać zasadzki, które stawiają nieprzyiaciele imienia chrześcijańskiego, ażeby

— czego nigdy nie dokażą — kościół chrześcijański wyrugować z całego świata; im to wypadła, nietylko uwiadomić wiernych o tych zasadkach dla ich bezpieczeństwa, ale też i przez swą wysoką władzę takowe odwracać i oddalać. Papieże rzymscy, poprzednicy nasi, czuli to, że do nich należy wykonanie tego ważnego obowiązku, i dla tego ciągle czuwali, jako dobrzy pasterze, nad dobrem trzody swojej, przez napomnienia, przestrogi, wyroki, a nawet z ofiarą życia własnego, i ciągle usiłowali te sekty, grożące kościołowi zupełnym zniszczeniem, potępiać i niweczyć. Pomniki téy troskliwości Papieży zapisane są w wszystkich rocznikach duchownych, a święte téy dowody dali Papieże w nowszych czasach, dając opór ukrytym nieprzyjaciółom chrześcijaństwa. I tak poprzednik nasz, Klemens XII, widząc, iak się sekta wolnych mularzy (liberi muratori) i inne téy podobne codziennie bardziej krzewią, przekonany o tém, że ta sekta iawnym jest nieprzyjacielem kościoła katolickiego, potępił ją ową wyborną konstytucją, która się zaczyna od słów *in eminenti*, a publikowaną była dnia 28. Kwietnia r. 1738. w osmym roku jego panowania. Poprzednik iednakże nasz, ś. p. Benedykt XIV, nie sądził téy bulli być dostateczną, gdy wielu utrzymywało, że przez śmierć Klemensa utraciła swą moc, i że przeto kara kławy nie będąc odświeżoną przez Benedykta XIV, uważać się może za cofnioną. Było to bez wątpienia nierozsądne mniemanie, iakoby prawodawnych Papieży przeto było zniesione, że go następcy nie odnowili; i, iak wiadomo, potwierdził Benedykt XIV bullę Klemensa. Aby iednak udawaney niepewności sektarzów koniec położyć, ogłosił Benedykt XIV nową bullę, zaczynającą się od słowa *providas*. Wyszła ona na dniu 18. Marca 1751 i w sposób naywyraźniejszy i zatwierdzający bullę poprzednika jego. O gdyby ci, co potęgę mają w swym ręku, te wyroki tak byli poważali, iak tego wymagało dobro wiary i dobro krajów; o gdyby byli przekonani, iż Papieże rzymscy, następcy S. Piotra, nietylko są pasterzami i naczelnikami kościoła katolickiego, ale razem najsilniejszą podporą tronów i naysilniejszymi stróżami do odkrywania i wyjawiania grożących im niebezpieczeństw; o

bodayby byli sił swoich używali na wyniszczenie sekt, których wiarołomstwo im Stolica Apostolska odkryła! Byliby iuż dawno uwieli cel osiągnęli. Ale albo sektarze ci umieli zręcznie taie swoje spiski, albo też naganna nieostrożność i niedbałość kazała Monarchom te związki tolerować, a tak wolni mularze wylegli towarzystwa ieszcze zuchwalsze i niebezpieczniejsze. Na ich czele stawić należy sektę Karbonaryuszów we Włoszech, która zdaie się wszystkie inne mieścić w swém łonie. Rozgałęziona szeroko i pod różnemi nazwiskami, ośmieliła się pokusić o zniszczenie religii katolickiej i zwalczenie prawej władzy. Dla oczyszczenia Włoch, a mianowicie państwa papiezkiego, od téy zarazy, którą tam cudzoziemcy przynieśli, ogłosił poprzednik nasz Pius VII dnia 13. Września 1821 bullę, której początek *ecclesiam a Jesu Christo*, skazującą sektę Węglarzy, w iakim bądź kraju, i pod iakiem bądź nazwiskiem istniejącą, na ostateczną karę.“

(Dalszy ciąg później.)

Margrabia Hastings, W. Rządca wyspy Zante, powrócił znowu z Anglii do Zante.

Dnia 26. Kwietnia wyjechał Xiążę Wirtemberski z Neapolu do Wiednia.

Państwo Ottomańskie.

Wychodząca w Auszburgu Powszechna Gazeta zawiera pod dniem 17. i 18. Maja następujące wiadomości: Dziennik *Osservatore Triestino* z dnia 11. Maja donosi pod napisem *Triest* dnia 9. Maja: Wczorajsza nasza wiadomość o upadku Missolongi zdaie się potwierdzać przez następujące wyiątki z listów, któreśmy cotylko odebrali: 1) „Wenecya, d. 6. Maja. Kapitan Vianello stanął tu w 7 dniach z Korfu; podług jego powieści poddała się Missolonga przez kapitulacyą. Zarazem rozchodzi się wieść, iż eskadra Miaulisa w stoczonéy z flotą turecką bitwie utraciła 6 okrętów i ieden brander.“ — 2) „Wenecya, d. 6. Maja. Przybyła tu w kilku dniach z Korfu barka przywoziła kilka listów, które wszystkie iednomyslnie potwierdzają wiadomość o upadku Missolongi. Osada téy twierdzy — wyrażono w tych listach — głodem do rozpacz przywiedziona, zasadziwszy miny w czterech rogach miasta, porzuciła swe szance,

chcąc poyść na przebóy przez woysko oblegające. Zbliżyli się Turcy w zamiarze ich zaięcia; lecz ledwie tam weszły pierwsze oddziały kilka set ludzi wynoszące, wyrzeliły miny. Cała osada, która niezdolała umknąć, cała ludność, i nieco Turków, którzy wpadli do twierdzy, wszystko to wyleciało na powietrze, a miasto zamieniło się w kupę gruzu.“

3) „Fiume, dnia 6. Maja. Przybyły tu w 10 dniach z Ithaka okręt przywiózł wiadomość o poddaniu Missolongi.“ — Z Semlina, dnia 5. Maja. Dnia 30. Kwietnia odebrał Basza Belgradzki gońca, który przywiózł wiadomość o wzięciu Missolongi. Kazał on zdarzenie to głosić przez wystrzały z dział; lecz niektórzy niechcieli tu temu wierzyć, poczytuając owszem wiadomość tę za zmyśloną, aby przeto działać na umysły Serwian. Zresztą największa w Serwii panuje spokojność. — Z Triestu dnia 8. Maja. Dziś zawinął tu okręt parowy z Wenecyi z niespodzianą wiadomością, iż tam przybył austriacki Kapitan Budenga z Korfu i przywiózł uprzednie doniesienie o wzięciu Missolongi na dniu 23. Kwietnia. Podług iego opowiadania, towarzyszyły upadkowi tego wału Greków okoliczności, które w całej Europie litość i podziwienie wzbudzić muszą. Stoiący wokopach Egipcyanie mieli schwytać szpiega Noto Botzarisa, i dowiedzieć się z iego polecień o umówionéy wycieczce między oblężonemi a działającém w tyle armii oblegającej wojskiem Goury i Karaiskakiego. Zatrzymano szpiega, a oblężeni przedsięwzięli wycieczkę na przygotowanych na nią Egipcyan. Noto Botzaris został przymuszony do odwrotu, a Egipcyanie cisnęli się tuż za oblężonemi przez bramy. Oblężeni powróciwszy do miasta, pozabiali swe żony i dzieci, które się dobrowolnie śmierci poddawały, a potem mieli warownie i siebie wysadzić w powietrze, tak iż Turcy tylko kupę kamieni znaleźli. W tym sposobie donoszą z Wenecyi o upadku bronionéy heroicznie Missolongi, i lubo tu-teysi przyjaciele bisurmanów cieszą się iuż z tego okropnego wypadku, to wszelako niektórzy powątpiewają ieszcze poniekąd o prawdzie, ponieważ tu nienadeszły ieszcze wprost wiadomości o tém z wysp Jońskich. — Z Triestu, dnia 10. Maja. Nie mamy ieszcze

żadnych nowych wiadomości wprost z wysp Jońskich. Listy z Wenecyi opisują upadek Missolongi z takimi szczegółami, które czynią go prawie ieszcze pamiętniejszym i chlubniejszym, aniżeli obronę. Odebrano tu list z Liworna dnia 5. Maja, w którym zapewniają, iż tam nadeszły wiadomości z Korfu dnia 27. Kwietnia, podług których osada Missolongi zrobiła ieszcze d. 24. Kwietnia szczęśliwą wycieczkę. Lecz porównyując daty i odległości nie zdaie się być rzeczą do prawdy podobną, iżby w Liwornie tak nadzwyczajnie nowe wiadomości odebrać miano.

*Wiadomości z Dostrzegacza Austriackiego
dnia 19. Maja.*

Z Stambułu dnia 5. Maja.

W nocy z 30. Kwietnia otrzymała Porta przez kilku, od Seraskiera Reszyda Mehedmeda Baszy wyprawionych gońców urzędową wiadomość, iż twierdza Missolongi dostała się w ręce iéy woyska w dniu 22. Kwietnia. Oto jest bliższe opisanie tego wydarzenia: „Od pierwszych dni Kwietnia wiedziano w obozie tur., iż osada Missolongi tylko ieszcze na dni 15 do 20 miała żywność. Napróżno wzywała ona iuż oddawna rząd w Nauplia o pomoc. Marynarka grecka sądziła być rzeczą pożyteczniejszą, a nadewszystko zyskowniejszą, uganiać się po Archipelagu za bogatemi ładunkami na okrętach kupców europejskich, aniżeli narazić się na niebezpieczeństwa nowych utarczek z flottami tureckimi. Nareszcie około połowy Kwietnia pokazało się na wodach Patras iakie trzydzieści okrętów hydryotskich i spezyotskich, w zamiarze przyniesienia pomocy twierdzy Missolongi. Wszakże zamysł ten całkiem zniweczony został; przystępy do twierdzy zatomowane były przez wzięcie warowni Vassiladi i Anatomico, a flotta Kapudana Baszy stała w szyku boiu dla odparcia napadu powstańców. Bliższe szczegóły potyczek między obiema eskadrami, nie są ieszcze wiadome; podług nadeszłych od Kapudana Baszy doniesień, zostali Grecy odparci i w znaczny odległości ścigani; dwa z ich okrętów zostały przedziurawione, kilka innych mocno uszkodzone, a pięć z pomiędzy nich musiały się

schronić do zatoki Petala (na północ od strony Missolongi), gdzie są przez Turków opasane. Osada Missolongi, widząc się być pozbawioną ostatnię nadziei przez wypadek tych potyczek, i niemając już najmniejszych zapasów żywności, zdęta rozpaczą, postanowiła zrobić powszechną wycieczkę i utorować sobie drogę przez obóz nieprzyjacielski. W nocy z 21. na 22gi Kwietnia niemal wszyscy zdolni do oręża mężczyźni, biorąc wespół z sobą żony i dzieci, zagwozdzwszy działa i zostawiwszy oddział do zapalenia min, wyruszyli z miasta i obrócili się ku obozowi Albańczyków. Na nieszczęście dla osady uszedł był z miasta młody niewolnik turecki, i zawiadomił nieprzyjaciela o postanowieniu oblężonych. Zbliżywszy się Grecy, zastali Reszyda Baszę przygotowanego na ich przyjęcie; wszystkie ich usiłowania, aby przełamać szyki Albańczyków, stały się nadaremne, pomimo sprzyjający im pomroki nocny; powstała zaiadała walka, atoli męstwo wspierane rozpaczą, musiało uleść przemocy. Największa część osady poległa w tym nocnym boju; niedobitki, ratując się ucieczką, chciały powrócić do twierdzy. Lecz tymczasem oddział wojska egipskiego, pod dowództwem Hussein-Beja, wtargnął do miasta, tak, iż chroniący się do niego Grecy dostali się pomiędzy dwa ognie i wszyscy w pień zostali wycięci. Trzysta lub czterysta uciekających, którzy się obrócili w prawo ku góróm, zostali w niewielkię odległości od miasta od iazdy tureckię doścignieni i podobnież w pień wycięci. — Jest to wierne opisanie losu, którego doznała waleczna osada i nieszczęśliwi mieszkańcy Missolongi. Oby ten krwawy wypadek ostatnim był tęg nieszczęśliwęg woyny!

Wczoray uwiadomiła Porta Sprawuiącego interessa dworu Cesarza Rossyiskęgo, Pana Minciaki, tudzież Posłów Austryackęgo, Francuzkęgo, Angielskęgo i Pruskęgo o postanowieniu swoiém, które w skutek wniosków pierwszegę uchwaliła. Oświadczone na obradzie dnia 5. Kwietnia przez Pana Minciaki, propozycye tyczyły się następujących trzech punktów, które N. Cesarz Rossyiski kazał przełożyć jako nieodzowne warunki gruntownegę i trwałegę przywrócenia i wzmo-

nienia zgodliwych i przyjacielskich stosunków między Rossyą a państwem Ottomańskięm: 1) Zupelne przywrócenie stanu rzeczy, iaki istniał w Wołoszczyźnie i Moldawii przed wybuchnieniem powstań w roku 1821, mianowicie co się tycze liczby i organizacyi milicyi prowincyalnych (Beszlis). 2) Wypuszczenie na wolność więzionych od roku 1821 w pałacu Sultańskim w Stambule Deputowanych Serwian i zwrócenie uwagi na przedstawienia i próby narodu Serwianskęgo. 3) Wysłanie pełnomocników do granicy rossyiskię, którzy tamże z pełnomocnikami Cesarzkęgo dworu Rossyiskęgo mają się zaiąć nanowo wszystkimi traktowaniami między r. 1816. do 1821. punktami względem dopełnienia pokoju Bukarestskęgo z roku 1812. i oneż doprowadzić do ostatecznegę układu. — Wczoray kazał Reis-Effendi zaprosić do siebie tómaczów Cesarzsko-Rossyiskęgo Poselstwa, i oświadczył im w przytomności Kiaja Beg (Ministra spraw wewnetrznych), iż Sultań przychyła się do wniosków Cesarzsko-Rossyiskęgo dworu z zupelną gotowoscią, i w całę ich obszerności, i to zaraz po święcie Bairama (dnia 9. m. b.) piśmienną odpowiedzią na podaną przez Pana Minciaki notę oznaymić kaze. — Jeszcze wczorayszegę wieczora zostali Deputowani Serwianscy z seraju wypuszczeni. Wyprawiono zarazem gońców do Książąt Wołoszczyzny i Moldawii, z rozkazem, ażeby znajdujące się dotąd w Xięstwach milicye (Beszlis) niebawnie zastąpili nowemi, urządzone mi zupelnie tak, iak były przed wybuchnieniem powstania. — Doniesiono także Posłom cudzoziemskim, iż Sultań byłęgo Beglikdszi (Dyrektor kancelaryi Dywanu) Hadi Effendi, i Ibrahima Effendi, członka Ulemów, z stopniem W. Sędzięgo miasta Skutari, mianował pełnomocnikami, z zaleceniem, ażeby udawszy się na miejsce, które dwor Ros. przeznaczy, weszli w układy z pełnomocnikami Rossyiskimi. — Rossyisko-Cesarzski Sprawuiący interessa oświadczył swoie zupelne ukontentowanie tak z powodu osnowy tych postanowień, iako też co do formy, w iakię pierwsze ich udzielenie nastąpiło, i o tym, dla utrzymania pokoju tak ważnym wypadku, niebawnie postał raport do Petersburga.

Król. Angielski Poseł odebrał wczoray przez gońca z Wschodnich Indyi wiadomość, iż pokóy między Anglią a Birmanami, pod korzystnymi dla Anglii warunkami, niezawodnie zawarty został.

Z Bukarestu dnia 9. Maja.

Zeszłej nocy przybyły tu w czterech dniach z Stambułu goniec, przywiózł rządzącemu Xiążęciu list wezyryalny téy osnowy: że, ponieważ przy obecnym, zupełnie zaspokajającym stanie Xięstwa Wołoskiego, znajdujące się tu na czas milicye (Beszlis) nie są więcéy uważane za potrzebne, dano rozkaz Baszbeszlemu Ibrahimowi Adze, ażeby niebawnie wyruszył ztąd z zostającymi pod jego dowództwem Beszlami, i udał się na drugi brzeg Dunaju; że natomiast Hospodar ma śpieszno mianować i installować Baszbeszłę Agę, który powinien mieć taką samą liczbę Beszlich w służbie, ile ich było przed wybuchnieniem rewolucyi, a przeznaczenie ich zależeć ma zupełnie od Hospodara; iż nareszcie oczekują po wierności i rostopności Xiążęcia, że się będzie starał przywieść wszystko do dawnego zwyczajnego stanu. — Przybyły kilku godzinami rychléy tatar Baszy Silistryjskiego do Ibrahima Agi przywiózł temuż rozkaz, ażeby niezwłocznie zebrał rozłożonych po kraiu Beszlów i poszedł z nimi za Dunaj; środek, który Porta dla tego uznała za dobry, iż chce mieć wszystko w Xięstwach do dawnéy pory przywróconém. — Takież rozkazy posłano zarazem do Xiążęcia Moldawskiego i do Beszbeli Agi w Jassach.

Francya.

Z Paryża dnia 16. Maja.

Król i Delfin powrócili tu z Compiegne dnia 13. m. b.

Monitor i Gwiazda sławią znakomite przyjęcie, jakiego Marszałek, Xiążę Raguzy, w Berlinie i Poczdamie doznał.

„Aż do epoki,“ pisze Monitor, „w której częś publiczna we Francyi przywróconą została, wszystko to, co publicznymi uroczystościami nazywano, było tylko niegodną paradą, hańbą dla tych, którzy do nich należeli, a dla wszystkich przypatrujących się, przedmiotem wzgardy. Restauracyi winni iestę-

my przywrócenie publicznych uroczystości. Między wszystkimi, na które patrzyliśmy, żadna tak nie wzruszyła serc ludzkich, jak uroczystość d. 3. Maja. Zdawało się, iż Francya w tym dniu złożyła ciężar przeszłości, powstając ku nowéy epoce świętości i sławy. Gdy Kapłani przy oltarzu po trzykroć o przebaczenie błagali, wszyscy obecni padli na kolana. Głuche milczenie na całym placu obszernym panowało. Żal tłoczył równie lud iak i wielkich świata, a oczy Monarchy łzy zrosiły. Z tą uroczystością zniknęły dni hańby i nieszczęścia. Odtąd Ludwik XVI okazywać się nam będzie iako święty pośrednik między Bogiem a Francyą. Świątynie jego wznoszą się w sercach naszych, póki religia nie dozwoli poświęcić mu kościołów obok Ludwika S.“

Gwiazda zawiera następujący artykuł: „Dziennik Sporów ponawia dziś mnóstwo twierdzeń kłamliwych, powtarzanych sto razy i sto razy zblbianych. Mówi, że Jezuici, z kazalnicy prawdy, nazwali błogosławionym X. Jakóba Clement, zabójcą Henryka III. To iest fałszem. — Clement był Dominikanem. — Wyzywamy Dziennik Sporów, aby wymienił chociaż jednego Jezuitę, który odezwał się z tém uczuciem. — Fałszem iest, że Jezuici przyłożyli się do podbudzenia Barriera, że chciał zabić Henryka IV.; lecz to prawdą, że Doktor Sorbony, X. Krzysztof Aubry, był to uczynił, i że za tę zbrodnią powieszony został w obrazie na placu de Greve d. 25. Stycznia 1595. — Gdyby Jezuici byli winowaycami, dla czegożby ich oszczędzono? Wyzywamy ieszcze Dziennik Sporów, aby podał chociaż jeden dowód tego drugiego kłamstwa. — Châtel nie był uczniem Jezuitów, tylko filozofii u nich był słuchoł; a w chwili, gdy zbrodnię popełnił, uczył się był prawa w uniwersytecie. Aż do śmierci wśród męczarni oświadczał, że żaden Jezuita nie był jego współnikiem. Peréfixe, którego Dziennik Sporów lubi przytaczać, mówi: Prawdziwie, ci którzy nie byli ich nieprzyjaciółmi, nie mniemali wcale, aby fakultet był winnym. — Dziennik Sporów usiłuje osłabić wiarogodność odpowiedzi Henryka IV., danéy Prezydentowi Harlay. Opiera się na świadectwie historyka de Thou,

który nie ważył się nazywać fałszywem, pismo, które musi uznać najsurowsza krytyka. Odpowiedź Henryka IV znajduje się w rękopismie w wielu bibliotekach, od czasu, gdy była uczynioną; odpowiedź Henryka IV zachowała nam ci, którzy ją słyszeli; wydrukowana była pod okiem tego Monarchy i całego dworu; a nikomu nieprzyszło do głowy, powstawać przeciw iéy wiarogodności. — Znajdujemy ją w pamiętnikach Villeroi, Sekretarza stanu i powiernika Henryka IV; znajdujemy w historii Henryka IV, pisanéy pod jego oczyma przez Piotra Mathieu, iego historyografa; znajdujemy u Dupleix, historyografa Francyi, w Merkuryuszu francuzkim, w obronie P. de Montholon; znajdujemy ją wszędzie, a najzaciętsi nieprzyjaciele Jezuitów poprzestali na samém milczeniu. Sam de Thou nie śmiał iéy zaprzeczyć: rozbiera ją dosyć szczegółowo, poprzestając na wyrzuceniu tego, czego mu serce nie pozwalało napisać i na osłabieniu, czego mu wiara publiczna wyrzucić nie dozwalała; — lecz i to wystarczy do zawstydenia potwarców.“

Monitor zawiera rozkaz królewski tyczący się wykonania prawa z d. 30. Kwietnia względem podziału przeznaczanego dla byłych osadników St. Domingo wynagrodzenia. Rozkaz ten składa się z 4 tytułów. Pierwszy ściąga się do wniosków o wynagrodzenie i dowodów, które do nich przyłączać należy. Drugi przepisuje postępowanie Kommissarza Królewskiego i Kommissyi likwidacyjnéy przy roztrząsaniu wniosków. Trzeci stanowi formalności dla wierzycieli osadników, chcących korzystać z przyznanego im prawa w artykule gty m. Czwarty nareszcie zawiera ogólne postanowienia względem wykonania rozkazu królewskiego, i upoważnia byłych osadników, ich spadkobierców, wierzycieli, i tych, co przez darowizny, zapisy, lub przez pełnomocnictwa praw nabyli, ażeby się względem wydania im akt i dowodów tyczących się gruntów, które w St. Domingo posiadali, do Archiwaryusza marynarki w Wersalu zgłaszali. Drugi rozkaz król. téżże daty mianuje członków kommissyi mającéy sobie poruczonny rozdział wynagrodzenia między byłych osadników St. Domingo. Kommissya ta składa się z trzech wydziałów, w których Mini-

strowie Stanu Xiążę Levis, Podhrabia Lainé i Baron Portal prezydują. Pan Simonneau, członek Izby Deputowanych i Radzca przy Trybunale Paryskim, mianowany jest Kommissarzem Królewskim przy rzeczonyéy Kommissyi.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych dnia 12. m. b. roztrząsano wiadomy wniosek Pana C. Perrier, który żądał, ażeby Izba mianowała Kommissyą do wybadania zarządu kassy umorzenia. Przypominał on różne dawniejsze uwagi Pana Villéle, w których tenże oświadczał się za 5 procentami, które teraz wyłącza od korzyści kassy umorzenia. P. Perrier wyrachował iako bankier i finansyer, iaką szkodę ponieśli właściciele 5procentów przez ten obrot ministeryalny. „Aby użył ulubionego wyrazu Pana Prezesa Rady Ministrów — rzekł Pan C. Perrier — niech mi wolno będzie powiedzieć, iż się nieznajdował na drodze prawdy, i że mu tylko jeden pozostaie sposób powrócić na nią, to jest ten, ażeby uznał, iż się wdał w fałszywy systemat, iż się omylił. I któż się to nie myli? Lepiéy jest przyznać się do błędu, aniżeli szkodzić kraiovi.“ — Pan de Chateaudouble, Poddyrektor kassy umorzenia przyznawał, iż w samey rzeczy przy tym obrocie utracono 8 Fr. pC. w prowizyi, lecz że miano znaczny zysk na kapitale. Oświadczył, iż Dyrektorowie kassy umorzenia nie mają wcale przyczyny obawiać się badania Izby. — P. de Labourdonnaye bronił z wielkim zapamiętaniem Pana C. Perrier, poczem Minister finansów zabrał głos. Odparłszy on z równą zręcznością iak znościomością rzeczy wszystkie poczynione mu zarzuty, zawołał na słych przeciwników: „Moi panowie, zawierzcie doświadczeniu! usprawiedliwiło one wszystko, cośmy przewidzieli.“ (Żywe poruszenie na lewéj stronie i na kończyźnie prawéj strony. Pan Constant woła: „Więc tedy przewidziałeś W Pan febrę gieldową.“) Pan Villéle: „W całej Europie nastąpiła szkodliwa zmiana w obiegu papierów publicznych, której niemożliwy w ostatnim roku przewidzieć.“ (Nowy hałas. Pan Perrier: „Więcś W Pan nic nieprzewidział!“) Teraz wystąpił Pan Hyde de Neuville przeciw Ministrowi. Bądźmy sprawiedliwsi, rzekł on, dla Prezesa Ra-

dy Ministrów, aniżeli niektórzy nierostropni uwielbiacze poczwarnéj iego teoryi. — I czegoż to żądał Pan Minister finansów? Tu na téj mownicy życzył podniesienia się papierów, i zwiastował ie kapitalistom prorockim tonem: Papiery zamiast podniesienia się spadły i jeszcze bardziéj spadną. (Hałas, wołała do porządku.) — Tę tylko przypuścić można alternatywę: Pan Minister finansów albo wiedział lub niewiedział, iż się daie oszukać; nadużył on łatwowierności ludzi, którzy słowa iego za wyrocznię uznawali. (Pan de Castelbajac i Cornet-Dincourt wołała: Jest to obraza dla Izby! niemasz większój nieprzyzwoitości!) Pan Hyde de Neuville: Nieszarpieć ia bynajmniéj Izby, i ani wy, moi Panowie, ani ktoś inny, nie ma tu prawa, przerywania mi, gdy mówię. Nareszcie, urazy nie są odpowiedziami. — Pan Minister finansów sam siebie oszukał, niechciał on nikogo uwieśdź; uwierzył w podniesienie się papierów, w tę febrę giełdową, iak ie nazwał, chociaż się z tego nic niesprawdziło. Niechże więc tylko niemyślą nas wyprawić do Laponii, abyśmy uwierzyli, iż Minister finansów niezawiódł się w swych rachubach, że wszystkie iego zamysły były wyborne, i że on tylko wydarzonego w tym samym czasie spadnięcia wszystkich papierów publicznych w całej Europie nie mógł odwrócić.“ — Wielu Deputowanych żądało teraz zamknięcia dyskusyi. Pomimo protestowania się P. Constant przeciw zamknięciu, toż zostało uchwaloném, i wniosek Pana G. Perrier znaczną głosów większością odrzuconym. „Możnali — zawołał Pan G. Perrier — tak poświęcić interessa kraju!“ — poczem rozeszło się zgromadzenie. — Na posiedzeniu dnia 13. zdano sprawę o nadeszłych petycyach. — Na posiedzeniu Izby Parów dnia 9. m. b. Baron Portal zdał sprawę o prawie celném.

Niektórzy mniemają, iż dnia 5. Czerwca nastąpi zamknięcie posiedzenia, i że w dniu 6tym cenzura gazet przywróconą zostanie. „Wierzymy zbyt mocno w Monarchią — piśmie *Arystarch* — iżbyśmy téj ostatniéj nowinie wiare dać mogli.“

Gwiazda z dnia 15. m. b. zaczyna ieden artykuł temi słowy: „Chce kto wiedzieć, iak daleko rozciągać się może wolność prassy

i t. d.“ i kończy temi: „A wy, co trzymacie wodze rządu w waszych rękach! zważcie, iaka na was ciąży odpowiedzialność, i czyli możecie ścierpieć, ażeby jeszcze bardziéj szerzyła się rozpusta i t. d.“ Smutna wróżba dla gazet!

Dnia 26. z. m. umarła w Neapolu! Xieźna Florydy, małżonka Króla Ferdynanda.

Bawiący tu Lord wyższy Kommissarz wysp Jońskich, Sir Frederik Adam, odebrał przez Ankonę z Korfu wiadomość, iż Missolonga w dniu 22. Kwietnia została przez Turków szturmem wzięta. *Gwiazda* ma jeszcze wciąż nadzieję, iż się ta wiadomość niesprawdzi.

Pan Chateaubriand wyjechał z Lugdunu do Szwajcaryi.

W Bretanii zakupią podobno znaczne ilości zboża w nadziei, iż dowoz do Anglii będzie dozwolonym.

Gwiazda donosi z Korfu, iż od nieciakiego czasu wielu młodych Angielskich Lordów i półżołdowych Oficerów udawało się do Morcia, w zamiarze ofiarowania Grekom swych postug.

W Lugdunie są teraz w modzie chustki do nosa, na których wybita jest cała karta.

Par, General-Portucznik Hrabia Demont, rozstał się z tym światem.

Zapewniają, iż w tych dniach odbyła się w ministerstwie spraw zagranicznych rada, po której wyprawiono gońca do Stambułu. Poseł austriacki przy tutejszym dworze wyprawił tego samego dnia gońca do Wiednia.

W Lauzanie wydano odezwę o składki dla Greków, w której zalecają za piękny tekst do kazań w tym celu, Pawła w liście do Żydów Rozdz. XIII. w. 3. „Pamiętajcie na więźnie, iakoby współwięźniowie, i na utrapione, iakoby sami będąc w ciele.“

Dnia 9. był drugi wielki publiczny koncert dla Greków w Vauxhallu.

Xieźna Massa, która w tych dniach miała u siebie liczne towarzystwo gości, ulegając powszechnym życzeniom, zaczęła zbierać ofiary dla Greków. Lecz gdy się przybliżyła z swoim woreczkiem do pewnéj Generałowy, córki znakomitego urzędnika, ta iak zbyła temi słowy: „Xieźno, ia nie lubię Greków, są to facyoniści, a ia wyznać Pani

muszę moje uprzedzenie za Baszą Egipskim, to jest mój bohater.“ Zaczęła kwestarka iak gdyby niezrozumiawszy tych słów, powtarza raz jeszcze swą prośbę: „Są to Grecy, dla których zbieram ofiary.“ Przyjaciółka Turków na to niedbałym tonem: „Zdań mi się, że już Pani oświadczyła, że Greków nie...“ — „Nie kończ Pani, rzecze Xiężna, rozumiałam ja tylko, że się przesłyszała.“ Grobowe milczenie powstało w całym gronie, wszyscy spuścili oczy, iak gdyby wszyscy wstydząc się za iednę; złożono bardzo hojne ofiary, a przyjaciółka bisurmanów, której odtąd każdy unikał, nie mogła ukryć swojego widocznego pomieszania.

W wielu francuzkich i hollenderskich miastach dają teraz bale i koncerty na korzyść Greków. Z wielu francuzkich miast, także z Tybingi i Bergen, przysłano tutejszemu towarzystwu Greków ofiary pieniężne. W Lugdunie kwestujące dla Greków Damy przysły także do pewnego wysokiego urzędnika, lecz ten usprawiedliwiał się przed nimi, że lubo dzieli ich szlachetne uczucia, urząd iednak iego nie pozwala mu poyść za popędem serca swego. Oddaliły się Damy z niechęcią, gdy na schodach biegnie za nimi teściowa owego urzędnika i wręczając im 300 Franków rzecze: „Dzieci moje nie mogą nic dać niechęć się narażić, lecz ja nie sprawuję żadnego urzędu i dla tego ofiaruję Paniom tę sumę.“

Gwiazda wspominając o owey wiadomości z Dostrzegacza Wschodniego, iakoby nieiakiś Francuzki Agent konsularny w Smirnie, Pery, chciał zamordować Pana Hudson Lowe, oświadcza, iż w Smirnie niemasz żadnego Agenta konsularnego takiego nazwiska.

Na byłym placu opery czynią przygotowania na wzniesienie pomnika Xiążęciu Berry.

A n g l i a.

Z Londynu dnia 13. Maja.

Dnia 8. m. b. odebrał urząd spraw zagranicznych depesze od Konsulatów Brytańskich przv Rzępltych południowo-Amerykańskich.

Izba Wyższa kazała sobie przełożyć wykazy ien pszenicy w przecięciu od roku 1670 aż ter żniejszego czasu.

Dnia 11. m. b. Hrabia Grey przełożył Wyższej Izbie roczną petycją Xiążęcia Norfolk i całej katolickiey szlachty w Anglii o emancypacyą.

Pospółstwo w Bolton dowiedziawszy się o rozporządzeniu rządu względem zboża pod kluczem, ścisłało żołnierzy wołając: Boże zachoway Króla i Jerzego Canning!

Gazeta dworska zawiera przedłużony od dnia 3. Maja na 6 miesięcy zakaz wywożenia prochu, saletry, broni i amunicyi do wybrzeża afrykańskiego czyli po za cieśninę gibraltarską, chyba by za uzyskaniem wyraźnego na to zezwolenia.

W okolicy Leeds odebrano z Wschodnich Indyi bardzo ważne zamówienia na leki sukna i inne artykuły.

Kapitulacya twierdzy Callao składa się z 31 artykułów. Zawartą została ze strony Niepodległych przez Pułkownika Huan Illingrot i Podpułkownika Manuel Larenas, a ze strony hiszpańskiej przez Podpułkowników Francisco Duro i Bernardo Villazon. Generał Rodil udał się zaraz po nastąpieném poddaniu z orszakim swoim na fregatę angielską Briton, gdzie z wielkim szacunkiem przyjęty został. Po upadku twierdzy Callao nie znalazł się więcej żaden punkt południowey Ameryki w rękę Hiszpanów, prócz Chiloe.

Pewien oficer morski z okrętu wojennego Briton przed Callao pisze w najwyższym tonie pochwały o rycerskiej waleczności i wytrwałości dotychczasowey osady tey twierdzy, tey garstki „ostatnich Hiszpanów“, którzy poddając się nareszcie „tak byli osłabieni“, iż się nogi pod nimi chwiały. Kilka funtów mięsa końskiego i może tyleż ryżu, to było całą spiżarnią twierdzy. Przyjęliśmy tych walecznych ludzi na burt okrętu Briton, a ia wyrzec mogę z zupełną pewnością, iż nie przypominam sobie żywszey radości, iaką uczułem w chwili, gdy nasi maytkowie witali serdecznie Generała Rodil i wierny iego sztab, a nasz kapitan zaraz potem przywołył obiad dać kazał.

(Dwa Dodatki.)

D O D A T E K

do

Nru 42.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 27. Maja 1826.)

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 3. Maja.

Onegdaj zaczęły się w Aranhuez stacye jubileuszowe i odprawiać się będą przez dwa tygodnie. Królestwo Jmć znajdowali się na tym obrzędzie.

Sąd Sewilski wydał do wszystkich władz policynych tego obwodu list okolny, nakazujący układanie spisów wszystkich cudzoziemców, z wymienieniem ich sposobu utrzymania się, ich zdań politycznych i ich wpływu w kraju, tudzież osób, które za rewolucyi urzędy sprawowały, z wyrażeniem terażniejszego ich sprawowania się, ich majątku i politycznego wpływu.

Korsarz Kolumbijski, oswobodziciel, uzbrotiony 14 działami, i od dni 13tu krążący w pobliżu Kadyxu, bardzo napastwie handel tameczny.

Gwałtowne trzęsienie ziemi dnia 22. Kwietnia o godzinie 1szej popółnocny tak bardzo w mieście Grenada przestraszyło część mieszkańców, iż powybiegali z swoich domów, szukając schronienia pod gołem niebem. Wstrząśnienia następowały raz poraz iedno za drugim, a naystraszliwsze było o godzinie 5tej. Inne ieszcze dały się czuć dnia następnego o godzinie 11tej przed południem i o 8mej wieczorniej.

Dnia 27. z. m. wydała Rada municypalna w Bilbao rozkaz, aby oddawano wszelkie książki, rękopisma i papiery, ściągające się do tajnych związków wolnych mularzy, kommunerów, karbonarych i patryotów. Kto w 3ch dniach niedopełni tego rozkazu, ciężkiemu podpadnie karze.

R o s s y a.

Z Petersburga dnia 13. Maja.

N. Cesarz zwiedziwszy osady wojskowe powrócił dnia 9. m. b. do Carskiego Siewa, a dnia 10. do tutejszjey stolicy.

Nadzwyczajny Poseł Neapolitański, Xiążę Butera, który przywiózł N. Cesarzowi ozdoby orderów Neapolitańskich S. Januaryusza, S. Ferdynanda i S. Jerzego, miał onegdaj posłuchanie u NN. Cesarstwa.

Znane zasługi Xiążęcia Richelieu około miasta Odessy, które przed 23 laty było ieszcze miasteczkiem, i około całej Prowincyi Nowo-Ruskiej pobudziły mieszkańców Odessy do wzniesienia mu pomnika. N. Cesarz Alexander zatwierdził był miejsce, w którym miał stanąć, i zaczęto wówczas zbierać ofiary, które tak licznie składano, że już w r. 1823. uchwalono wystawić posąg bronzowy na granitowjey podstawie trzema połwypukłorzeźbami i napisem ozdobić. Artysta Rosyjski, nazwiskiem Martos, podjął się wykonania tego dzieła za summę 50,000 Rubli. Dnia 23. Października roku zeszl. odlane zostały posąg i rzeźby w Petersburgu, i udały się doskonale; w przeciągu zimy ukończony został pomnik i dnia 26. Lutego do Odessy posłany, gdzie w Kwietniu stanąć musiał.

Pałac na Kamiennym-Ostrowie, ze wszystkimi należąciami do niego zakładami i budowlami, który, iako własność zmarłego Cesarza Alexandra przeszedł był w posiadanie N. Cesarzowej Elżbiety Alexieiewny, stósownie do iey życzenia został teraz własnością W. Xiążęcia Michała i iego potomstwa.

Szwajcarya.

Rada Stanu Genewska odrzuciła wniosek względem wystawienia posągu sławnemu Rousseau. Genewa, powiada ona, niewznosiła wielkim mężom, którym winna początek i zachowanie swego bytu, żadnych innych pomników, jak tylko w sercach swoich obywateli; żaden inny nie jest trwalszym, żaden nieodpowiada lepijy prostocie i skromności tych, co żyli przed nami. Rada Stanu, przekoniona uczynieniem stałego do tych zasad republikańskich przywiązania, nie może się do uczynionego wniosku przychylić.

Museum historii naturalnej w Genewie otrzymało niektóre rzadkie zwierzęta z Egiptu, mianowicie czarnego strusia, $6\frac{1}{2}$ stóp wysokiego.

Niderlandy.

Z Bruxelli dnia 17. Maja.

Przybył tu onegdaj Lord Clamwilliams, Poseł Angielski przy dworze Berlińskim.

Wyroczenia donosi, iż projekt utworzenia legii Belgickiej, przeznaczonéj w pomoc Grekom, coraz więkzsy nabiera wagi. Centralny punkt organizacyi będzie niebawnie oznaczony i do wiadomości interessowanych podany.

Dowiedzioném jest, iż produkcya zboża w Anglii, która pod opieką praw zbożowych do naywyższego stopnia wzrosła, nie jest w stanie wyrównać pomnażającéj się ludności, a z nią i pomnażającym się potrzebom. Rzućmy tylko okiem na ostatnie lat 40, a przekonamy się, iż co lat 10 otwierano porta, i dowóz obcego zboża zawsze był większym. — Ten domiar z obcych krajów zmniejszył się powoli w stosunku własnych urodzajów, a teraz, po kilkoletniém dla pszenicy zamknięciu portów, pokazuje się już znowu tak wielki niedostatek w zapasach krajowych, że, pomimo terazniejszego przypuszczenia 50,000 łasztów, i zapewne późniéj znowu drugich 50,000 łasztów, tylko obfite zbiory żniwne potrafią zaspokoić potrzeby na rok jeden bez obcego zasilenia. — Porównywaiąc Londyńskie wykazy dowozu spostrzegamy, iż dowóz krajowy pszenicy od Października 1825 do ostat. Marca 1826. był o 102,000 kwarterów i 60,000 worków mąki mniejszym, iak w tym

samym przeciągu czasu roku poprzedniego — co dowodzi zmniejszenie się tamecznych zasobów.

Ostatni człowiek.

Pod tym tytułem wyszedł w Londynie romans, poświęcony temu okropnemu pomysłowi, iż na końcu 21go wieku straszliwa zaraza morowa, któręj się nie oprzeć niezdolą, wyniszczy cały rodzaj ludzki na ziemi prócz iednego człowieka, który przebiegając od miasta do miasta, od wsi do wsi, aby się uchronić od zarazy, uydzie iéy szczęśliwie, lecz nareszcie widząc się samotnym na całej kuli ziemskiej, stanie się łupem rozpaczy. Pewna dama jest autorką tego romansu, pełnego poruszających i przerażających obrazów.

Dobroczynność.

Dla dotkniętych klęskami wojny Greków i ich rodziny złożono dalsze ofiary:

69) M. K. 1 Tal. 70) J. v. B. 1 Tal. 71) Od nauczycielów i uczniów tutejszego Król. Gimnazjum 101 Tal. $2\frac{1}{2}$ šgr. 72) G. Ur. 2 Tal., iego dzieci 1 Tal. 73) Przez S. N. P. Lucas za kilka exemplarzy wydanych przez niego na korzyść składek dla Greków dwóch poematów. a) S. N. P. Bock 1 Tal. b) K. N. P. Pape 1 Tal. c) S. N. P. Bandtke 1 Tal. d) Pani oberzystka Schwartz 1 Tal. e) Ass. Behm 10 šgr. f) K. 3 Tal. g) S. N. P. Zielcke 15 šgr. (Ogółem 7 Tal. 25 šgr. 74) S. 2 Frdr.

Od Nru 69 do 74 ogółem 2 Frdr. 113 Tal. $27\frac{1}{2}$ šgr.

Poznań dnia 26. Maja 1826.

Towarzystwo zbierania ofiar dla Greków.

OBWIESZCZENIE.

N. Król raczył ogłoszonym w piątym nrze Zbioru Praw r. b. rozkazem gabinetowym z d. 4. z. m. celem załatwienia pretensy roszczonej lub roszczonemi być mogących do niedys Westfalskich Departamentów Elby, Saali i Hareu i do funduszów departamentowych tych części kraiu z czasów obcego panowania, postanowić:

1) ażeby wszyscy mniemający mieć podobne niezaspokojone dotąd pretensye do rze-

czonych funduszów departamentowych, takowe w przeciągu czteromiesięcznego terminu do Naczelnego Prezydium prowincyi Saskiéy podali i uzasadnili, celem przekonania się o naturze i gatunku ich rozszczeń, i oznaczenia, iak z niemi postąpić będzie należało w miarę zasobnych na ich zaspokojenie funduszów;

- 2) iż pretensye takowe, któreby w przeciągu tego czasu Król. Naczelnemu Prezydium Prowincyi Saskiéy nie były doniesione, bądź że iuż były rychléy któreýkolwiek władzy przedstawione lub nie, mają być prekludowane i do likwidacyi i wypłaty niedopuszczone;
- 3) że co do pretensyy podanych wprawdzie w oznaczonym czasie, lecz dowodami nieopartych, Król. Naczelnemu Prezydium postanowi stósowny do okoliczności termin dodatkowy celem złożenia dowodów, po którego upływie podobnież prekluzya nastąpi, i
- 4) że podpisana władza ministeryalna przerezione Naywyższe postanowienia ma przywieść do skutku.

Stosownie do tego wszyscy, mniemający mieć pretensye do niegdys Westfalskich Departamentów Elby, Saali i Harzu i do funduszów departamentowych tychże części kraiu z czasów obcego panowania, zostaią wezwani, ażeby swe pretensye, czy takowe były iuż zameldowane do której władzy lub nie, naydaley do

dnia 1. Października r. b.

Król. Naczelnemu Prezydium Prowincyi Saskiéy — w Magdeburgu — z dołączeniem dokumentów usprawiedliwiających lub z oświadczeniem: czemu lub kiedy takowe późniéy dopiero złożone być mogą, przedstawili, inaczeý wszelkie do owéy pory pomienionemu Naczelnemu Prezydium niedonesione pretensye bezwzględnie prekludowane i za nieważne uważane będą.

Końcem zapobieżenia iakowym wątpliwościom i odwrócenia czczych reklamacyi oświadcza się nato:

- 1) Przy będącéy w mowie likwidacyi wypłacane będą te tylko wynikié z dostaw i prestacyi pretensye, które z mocy przepisów prawa należały do obowiązków niegdys

Westfalskich Departamentów Elby, Saali i Harcu, i musiałyby były być zaspokojone z ich departamentowych funduszów, z dodatkowych centymów do podatku gruntowego, osobistego i patentowego złożonych.

- 2) Wszelkie pretensye o wynagrodzenie za koszta z inkwaterunku, transportu i żywności woyska pochodzące, a za ogólny ciężar uważane, wyłączone będą całkiem z téy likwidacyi, chybaży zasadaż się na formalnym kontrakcie.
- 3) Wyłączaią się podobnież wszelkie takowe pretensye, które in specie z liwerunków i dostarczeń dla części niegdys Departamentów Elby, Saali i Harcu, należących dziś do innych mocarstw, podług udowodnienia wynikaia.
- 4) Nastąpióne według przepisu zameldowania Król. Naczelnemu Prezydium Prowincyi Saskiéy nie daie ieszcze samo z siebie prawa, owszem zaspokojenie pretensyy, czas, ilość i sposób tegoż zaspokojenia zależy od bliższego wykazu niezaprzeczonych pretensyy i przekazanego na ich wypłatę funduszu, i likwidacya ustanowiona jest uprzednio tylko celem wykazania ogółowéy ilości udowodnionych pretensyy, poczeým bezśrednio nastąpią dalsze postanowienia względem saméyże wypłaty.

Berlin dnia 2. Maja 1826.

Kommissya bezpośrednia oddzielonéy administracyi zaległości.

(podp.) Wolfart.

OBWIESZCZENIE.

Dobra Kiekrz i Starzyny pod Poznaniem do massy konkursowéy Szczutowskiey należące, na wniosek kuratora massy na lat trzy, od Sgo Jana r. b. aż do tegoż czasu 1829. publicznie naywięcéy dającemu zadzierzawione być mają, i do tego terminu na

dzień 20. Czerwca r. b.

przedpołudniem o godzinie 9téy przed Assesorem Sądu Ziemiańskiego Kapp w naszéy Izbie Stron wyznaczony, na który ochotę dzierzawy mających z tém oznaymieniem zwywamy, iż warunki w naszey registraturze przeyrzane być mogą.

Poznań dnia 23. Kwietnia 1826.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

W naszym lokalu sądowym w terminie
dnia 5. Czerwca r. b.

o godzinie 9tęy zrana przed Deputowanym Referendaryuszem von Studnitz około 70 centnarów starych aktów poczęści papiernikom, poczęści każdemu innemu publicznie więcéy daiaćemu sprzedane będą.

Poznań dnia 30. Kwietnia 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Wieś i folwark Szczepankowo w Powiecie Poznańskim położona, do majątności Kobylepola należąca, od Sgo Jana r. b. do Sgo Jana 1829. roku nadal na trzy lata wydzierzawiona byđz ma. Termin tym końcem

na dzień 28. Czerwca r. b.

o godzinie 9tęy przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Elsner w Izbie Instrukcyney Sądu naszego wyznaczony został. Licytuiaący nim do licytacji przypuszczeni byđz mogą, Tal. 500 kaucyi Deputowanemu złożyć powinni. Warunki w registraturze przeyrzane byđz mogą.

Poznań dnia 3. Maia 1826.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Folwark Kałędzin w powiecie Obornickim Departamencie Regencyi Poznańskiéy położony, do majątności Budziszewskiéy należący, powtórnie na dwa po sobie idące lata od Sgo Jana r. b. do Sgo Jana 1828. publicznie więcéy daiaćemu w terminie

dnia 28. Czerwca r. b.

o godzinie 9tęy zrana przed Dep. Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Elsner w dzierzawę wypuszczony zostanie. Na termin ten ochotę dzierzawienia mających z tém ostrzeżeniem wzywamy, iż każdy licytant 100 Tal. kaucyi w terminie złożyć winien, a inne warunki licytacji w registraturze naszéy codziennie przeyrzane byđz mogą.

Poznań dnia 5. Maia 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na nieruchomości pod Nrem 309 na ulicy Wrocławskiéy miasta Poznań, do Anastazego

Szabelskiego i do Sukcessorów Woyciecha Szabelskiego należącéy, ciąży Rubr. III. No. 6. z dekretu z dnia 8. Października 1800 summa prowizyonalna 300 Talarów dla byłego Sekretarza mieyskiego Rorer. Podług podania Sukcessorów tegoż, obligacya ta z dnia 5. Listopada 1798 byłym Sądzie mieyskim tuteyszym pod dniem 19. Grudnia 1798 w expedycyi wydana, i attest rekognicyiny z dnia 8. Października 1800 zaginał.

Na wniosek tychże, rzeczony dokumenta obwieszzone być mają.

W tym celu wyznaczonym iest termin na
dzień 1. Lipca r. b.

przedpołudniem o godzinie 9tęy przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Bielefeld, w naszéy Izbie instrukcyney, na który wszyscy ci, którzy jako właściciele, zastawnicy, cessionaryusze lub posiadacze skryptów, pretensye do tych zagubionych dokumentów mieć mniemają, aby się albo osobiście, albo przez prawnie dopuszczalnych Pełnomocników, na których Sędzia i Kom. Spr. Boy, Kom. Spr. Guderian i Przepalkowski proponują się, stawili, swie pretensye do rzeczonyéy obligacyi udowodnili; w razie niestawienia zaś spodziewali się, że ze swemi pretensyami do rzeczonyéy obligacyi wykluczeni, im wieczne milczenie nakazane zostanie i amortyzacya dokumentów i wymazanie téy summy nastąpi.

Poznań dnia 23. Lutego 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Kupiec Markus Moyżesz Jung w Kobylinie i żona tegoż Beyle urodzona Jakub Goerschel Ollendorf, na mocy ugody przedślubnéy z dnia 17. Stycznia r. b. a dnia 3. Kwietnia r. b. sądownie uznanéy, wspólność majątku pomiędzy sobą wyłączyli, co się ni-nieyszém do publiczney podaie wiadomości.

Krotoszyn dnia 5. Maja 1826.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

(Dodatek drugi.)

(Z dnia 27. Maja 1826.)

WYDZIERZAWIENIE.

Maiętność Pogorzelska przez nas sekwestrowana, aż do S. Jana r. b., W. Mycielskiemu Hrabiemu wydzierzawiona, w Powiecie Krotoszyńskim położona, od czasu rzeczzonego na trzy po sobie następujące lata publicznie najwięcej dającym w dalszą dzierzwę wypuszczoną być ma.

Wyznaczywszy tym końcem termin na dzień 6. Czerwca r. b.

przed Deputowanym W. Sędzią Boretius, zzywamy chęć dzierzawienia i zdolność zapłaćcienia mających, aby się w terminie tym o godzinie 10tej zrana w Sądzie tutejszym stawili. Anszlag i warunki dzierzawne w terminie ogłoszone zostaną.

Krotoszyn dnia 15. Kwietnia 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

W księdze hipoteczney włości szlacheckiey Pruchnowo, w powiecie Chodzieskim sytuowaney, JW. Heliodora Hrabiego Skorzewskiego dziedziczeny, zapisana jest w Rubryce III. pod Nro. I. ex decreto z dnia 10. Lutego 1798. pretensya W. Bonawentury Bronikowskiego w summie Tal. 1332 dgr. 2 fen. 4 $\frac{1}{2}$. JW. Skorzewski, twierdząc, iż pretensya ta zaspokoioną została, kwity zaś zgubione są, wniósł o zwołanie nieznaomych pretendentów, końcem extabulacyi summy téy z księgi hipoteczney. Zzywamy przeto Wgo. Bonawenturę Bronikowskiego, successorów albo cessionaryuszów jego, aby pretensye swe, iakieby do summy 1332 Tal. 2 dgr. 4 $\frac{1}{2}$ fen. lub 7992 Zł. 18 gr. pol. w księdze hipoteczney wsi Pruchnowa w Rubryce III. Nro. I. zapisaney, rościć mogli, w terminie na

dzień 26. Sierpnia b. r.

zrana o godzinie 10tej przed Assessorem Sądu Ziemiańskiego Koehler w miejscu posiedzeń

naszych wyznaczonym, podali, w przeciwnym bowiem razie z wszelkiemi pretensyami swemi prekludowani będą, i im w téy mierze wieczne milczenie nakazanem zostanie.

W Pile dnia 13. Kwietnia 1826.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

Ur. Stefan Łukawski w Gubernii Wołyńskiey mieście powiatowém Dubnie mieszkający, uczynił następné uwiadomienie: iż stryiego Ur. Jakób Łukawski w młodym ieszcze wieku oddalivszy się z Państwa Rossyjskiego, gdy przez lat kilkadziesiąt żadnego nie uczynił zgłoszenia się do familii, rodzeni jego bracia, to jest: oyciec oświadczającego Józef i stryie drugi Franciszek Łukawski, bardziéy przekonani o śmierci jego, iak życiu, o spadek sukcesyji z fortuny macierzystey temuż Ur. Jakubowi Łukawskiemu przynależny, ustanowili prozekucyą prawną pko Ur. Michałowi Czerkasowi, Janowi Rynkiewiczowi, Woyciechowi i Annie z Kłodnickich Horaimom, Antoniemu i Franciszce z Horaimów, Michałowski, Dziedzicom części wsi Michalkowice w Gubernii Wołyńskiey Powiecie Ostrogskim położonéy, a późniéy z temiż osobami zapisali się na kompromis, który to sąd kompromisarski dekretem swym roku 1798. dnia 28. Kwietnia w Czerniechowie ferowanym, a do akt ziemskich Ostrogskich tegoż roku dnia 19. Czerwca wniesionym, od dziedziców wsi Michalkowice dla Ur. Jakóba Łukawskiego summę 4,772 złp. 27 $\frac{1}{2}$ gr. należyc przyznał, lecz z przyczyny niedowiedzioney bezpotomnéy śmierci tegoż Ur. Jakóba Łukawskiego, summy wyżey pomienionéy, oycu oświadczającego Józefowi Łukawskiemu i drugiemu stryio-wi Franciszkowi Łukawskiemu podnieść nie dozwolił, owszem zostawivszy tę summę przy gruncie wsi Michalkowice na piątym procencie, polecił tymże Ur. Ur. Jakubowi i Fran-

ciszskowi Łukawskim wyszukiwać śladów śmierci bezprzytomnego Ur. Jakóba Łukawskiego, choćby przez wyiednanie od Rządu, tak w kraiu Rossyiskim jako też za pośrednictwem krajowego Rządu w kraich zagranicznych publikacyi, i za to procenta od wspomnionéj summy narastaiące przeznaczył. W krótcie po zapadłym dekrete, oyciec oświadczaiącego Józef Łukawski do wszelkich spadków po rodzicach i po Jakóbie Łukawskim, nabył prawa, od swojego brata Franciszka Łukawskiego, które sąd kompromisarski ieszcze podówczas z powodu nierozsądzienia całkowitéj sprawy, w swéj powadze exystuiący zatwierdził, i dekretem powtórnym roku 1798. dnia 27. Grudnia podobnież w Czerniechowie zapadłym, a w aktach ziemskich Ostrogskich r. 1799. dnia 28. Julii oblatowanym, drugą summę zł. 366 gr. 20 dla Ur. Jakóba Łukawskiego iuż od samego Ur. Michała Czerkasa z wsi Michałkowice przysądziwszy, narastaiący procent za przedmiot wyszukiwania dowodów śmierci bezpotomną Ur. Jakóba Łukawskiego okazuiących, choćby przez publikacyą w kraiu Rossyiskim i zagranicą, do rąk oycia oświadczaiącego opłacać nakazał. Ciągłe processa o inne summy spadkowe po rodzinach prowadzone, także śmierć oycia i małoletność oświadczaiącego, w ostalku, odmówienia wypłaty procentów przez dziedziców wsi Michałkowice, stały się przekożą, że dotąd wyszukaniem dowodów śmierci bezpotomnéj Jakóba Łukawskiego zaiąć się nie można było. Z tego powodu oświadczaiący zwaiając, że pókąd niebędzie zdziałana stosownie do dekretu kompromisarskiego publikacya, potąd on ani summ kapitałnych, ani procentów z lat kilkunastu przez dziedziców wsi Michałkowice zawiedzionych, niebędzie mógł odzyskać, doprasza się, iżby Zwierzchność Wołyńska Gubernialna, względnie opublikowania przez Gazety, Kuryera Litewskiego, oraz w Państwach, Austryackiem i Pruskiem, czy nieznaudyie się gdzie Ur. Jakób Łukawski, lub jego sukcesorowie, z linii prostéj idący, uczyniła z kim należy swoje skomunikowanie się. — Na skutek takowego oświadczenia Zwierzchność Wołyńska Gubernialna zwywa Ur. Jakóba Łukawskiego, albo

(ieżeli ten iuż życie zakończył) sukcesorów onego, z linii prostéj pochodzących, lub przez nich prawnym porządkiem umocowanego, do osobistego stawienia się na raieysce mieszkania synowca iego, Ur. Stefana Łukawskiego, z iest: do miasta powiatowego Dubna, z niewątpliwemi dowodami, w okoliczności wyżéj wyiaśnionéj potrzebnemi, a to dla podniesienia summy kapitałnéj z procentem, dla tegoż Ur. Jakóba Łukawskiego dekretem kompromisarskim nadmienionym przysądzonéj.

W Żytomierzu dnia 6. Kwietnia 1826 r.

Z wiedzy Ministeryum spraw wewnetrznych: Urzędnik zawiaduiący wydziałem zagranicznym w kancelaryi JW. Gubernatora cywilnego Wołyńskiego.

Radzca honorowy i Kawaler,
Józef Janin Maciejowski.

W Niedzielę dnia 28. Maia będzie w Szlągu od godziny 4téj do 8méj popołudniu muzyka w ogrodzie, a przy sprzyiaiącéj pogodzie także co Niedzielę i Środę przez całe lato.

Na czas Śto-Jański pod Nrem 44. w Rynku jest pierwsze piętro do wynaięcia.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 22. Maja 1826.	Papierami	Gotowizną
Obliży długi państwa . . .	81 $\frac{3}{4}$ pCt.	81 $\frac{1}{4}$ pCt.
Obliży bankowe aż do włącznie lit. H.	—	93 $\frac{1}{2}$ „
Zachodnio-Pruskie listy zastawne A.	84	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne B.	81 $\frac{1}{2}$	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	90	—
Wschodnio-Pruskie	86 $\frac{3}{4}$	—
Szląskie	—	104

Poznań dnia 26. Maja 1826.

Papierami. Gotowizną. Od sta.
Kurs obliżów m. Poznania . . . 92 $\frac{1}{2}$ — — 4